

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רו שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת עֵקֶב כ' מנחם אב תשע"א

ארץ הקודש

ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה (יא, יב)

בפסוקים הללו רואים כיצד מתאר משה רבינו ע"ה מה היא "ארץ ישראל". וצ"ב מהו "תמיד עיני ה' אלוקיך בה". הלא נאמר בהקב"ה "עיניו משוטטות בכל הארץ". כלומר בכל העולם, ועל כל באי עולם, וסוקרן בסקירה אחת (ר"ה יח). וכל זה ידוע ומפורסם. וא"כ מה היחודיות שענינו בארץ ישראל. ועוד מהו "דורש אותה".

ואכן רש"י מפרש: דורש אותה - אע"פ שאת כל הארצות דורש (לראות מה צריכין), מ"מ כביכול אינו דורש אלא אותה, וע"י אותה דרישה שדורשה, דורש כל הארצות עימה. כלומר אצלו העיקר ארץ ישראל. בזה מתיישב ג"כ "תמיד עיני ה' אלוקיך בה" כלומר העיקר אצלו הוא ההסתכלות על ארץ ישראל.

רבותינו מתארים לנו בגמרא (בסוף כתובות ק: והלאה) איך רצו אבניה ועפרה יחוננו, איך רבותינו הסתכלו בליבם הקדוש על ארץ ישראל. ושם נאמר, שכאשר רבי אבא היה מגיע לעכו היה מתכופף על האדמה ומנשק הסלעים. והיו חכמים כשהיו לומדים בארץ, ומגיע השמש, היו מיד הולכים ויושבים בצל, כדי שלא יהא כתרעומת שלא טוב להם בארץ ישראל. ורבי חנינא היה מתקן המכשולות. ופירש רש"י: "משה ומתקן מכשולי העיר מחמת חובת הארץ שהיתה חביבה עליו, ומחזר שלא יצא שם רע על הדרכים". ורבי חייא בר גמזא מאהבת א"י היה מתעפר בעפרה שנאמר ואת עפרה יחוננו. ומזה נלמד כמה אסור לומר דיבורים שכאילו הארץ איננה טובה. הגם שיש בעיות אך אינם מחמת הארץ עצמה, רק מחמת כמה אנשי דלא מעלי... וכיוצ"ב. אבל מאידך ישנם דברים טובים. ועכ"פ לא הארץ גורמת רע ח"ו. אלא האנשים שהשתלטו עליה.

וב"ה כמה תורה הרבה יש בארץ ישראל. כמה מתקרבים לה' יתברך. הלא כשהיו צרות בארצות הגולה, להיכן ימלטו כל היהודים, הלא לארצנו הקדושה! א"כ כאן הוא הבית שלנו בית אלוקינו מקום שה' דורש אותה ועיניה עליה, ולכן לדבר מילים יפות. ושלא ישתמע ח"ו דברים אשר לא כן.

ורבותינו אמרו (כתובות קיא): כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן העולם הבא! וכן אמרו (פסחים קיג). שלשה מנוחלי עולם הבא: "הדר בארץ ישראל", והמגדל בניו לת"ת, והמבדיל על היין במוצ"ש. ואשר על כן מידי פעם נרים העינים לשמים, ונאמר: אשרינו שאנחנו כאן בארץ ישראל.

והנה רואים איך משה רבינו התבטא (ת, ז): "כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה". ולכן זכור נזכור קדושתה ונשמחה בישיבתה. וע"ע בס' פלא יועץ (מערכת ארץ ישראל). ויהי רצון שבמהרה יבוא המשיח ויגאלנו. אמן.

שבת שלום ומבורך !

בבין הזמנים - לשמור על הזמנים,
הוי אומר: לשקוד על דלתות התורה כפי היכולת.

הגליון לעילוי נשמת מורנו ורבנו רבי אלעזר אביחצירא זיע"א

שדאל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

ברכת הגומל לנוסע בכל יום

שאלה: מי שנוסע מביתו ובאותו יום חוזר לביתו, אימתי יברך הגומל.
תשובה: מעיקר הדין יוכל לברך כל יום שהרי ניצל וצריך להודות. ויש מברכין בסוף השבוע.

שיעור זמן או שטח לברכת הגומל

שאלה: אם הדרך יש בה במהלך 'רגלי' שיעור פרסה, אך כשנוסעים ב'רכב' אין בה שיעור זמן של פרסה (72 דקות), איך משערים בכהאי גוונא.

תשובה: דבר זה פלוגתא באחרונים, וכמובא בשו"ת יביע אומר (ח"א סי' יג). ושם כתב דכיון דדבר זה לא יצא מידי מחלוקת, לכן סב"ל. ע"ש. ואכמ"ל. ולכן, כל שבדרך רגלי יש שיעור פרסה וברכב אין שיעור פרסה אין לברך. והגם שבשו"ת מנחת שלמה (תניינא סימן ס) כתב: ובנוגע לשיעור, 'מקובל' לענין זה (של תפילת הדרך) לחשוב לפי המרחק של ה"שטח" ולא לפי "זמן" הנסיעה. עכ"ל. מ"מ אנן בדין קיימא לן ספק ברכות להקל. (ע' מחזיק ברכה סימן ז). אא"כ יש להם "מנהג" אחר, שאז יעשו כמנהגם כמובן. וע"ע בספר ברכת ה' (ח"ד עמוד תקב). ודע, כי אין הפרש בין ברכת הגומל לבין תפילת הדרך, כי עכ"פ גם בענין תפילת הדרך לא פלטינן מפלוגתא, וסב"ל. וע' בשו"ת מציון אורה ח"א (חאו"ח סימן ו).

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

אבן יקרה

הרה"ק רבי נחום מצ'רנוביל נהג לקרב כל יהודי, ואפילו ריקנים וחוטאים נתקבלו אצלו בחמימות רבה.

פעם אחת שאלוהו לפשר דרכו זו.

אמר להם: "מהפסוק 'אחרי ה' אלוקיכם תלכו' למדו חז"ל שהאדם צריך ללכת אחר מידותיו של הקב"ה. והלוא אנחנו מצהירים בכל שנה, בימים הנוראים, שהקב"ה 'מיטיב לרעים ולטובים'. אם כן, גם אני מבקש לאחוז במידה זו של הקב"ה ולהיטיב לכל יהודי, יהיה מי שיהיה".

קול רצה וישועה באהלי צדיקים

שלוחים בזה איחולנו וברכותינו לכבוד מעלת וחדרת מורנו ורבנו נשיא מוסדותנו

הגאון הגדול רבי **אלעזר זאב רז שליט"א**

לרגל הכנס בנו יהודה הי"ו לעול תורה ועצות

יזכה לעלות מעלה מעלה בתורה וביראת ה' לתפארת עם ישראל. אנו"ד.

מאליס מקיצי א'

משכב סאיון - מוסד און גליה

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com

ניתן לראות את הגליונות באתר: www.tipot.co.il